

LIFSTIDSFÅNGEN

Berättelse

af

JONAS LIE.

(4) Forts. fr. föreg. nr.

— Ja, hade jag inte dig, Nikolai, utbrast Barbro röd; och nu skall du få kaffe som är godt, med färskt kanelbröd till, som jag inte kunnat få sålda i dag!

— Nej, tack! skall du ha mor! svarade han mörk i lägen, han var redan i den.

Sedan på qvällen lyckades det honom att träffa Sila. Hon var denna qväll så uppsluppen glad och munter.

— Jag sprang ju i sin väg; såg alltså inte på honom! Ville du kanske, att jag skulle blifvit kvar? gysklade hon.

Nu var han afväpnad — på ögonblicket — så troljadt som hon skattade!

Men då han gick sin väg, såg han likväl framför sig Wejergangs öfvermodigt pilrande öga och den krusiga under hatten framstickande locken, och — han rådde icke för det — han kände den liksom vecklad kring sitt finger!

Att hon tog saken så skämtsamt, behagade honom icke, och heller icke, att hon de gånger, hon sedan tog sig tid till att gå uppåt om qvällarna, kom så andfådd ned från trädgårdens anläggningen och alltid ordade om, att unge Wejergang varit der eller icke varit der, hvad han sagt och hvad hon tänkt, och Kristofa scerterna instämt eller icke instämt med henne i. Det var, som om hon icke kunnat tala om annat. Så var det nu väl icke det värsta, då hon själf var den, som pratade och qvällrade ur skolan för honom.

Men visserligen var det så, att svensten lackade från honom nere i smidan, när han stod och tänkte på det alltsammans deruppe. Han kände sig som under en skruf . . .

Hvarför skulle fattigman inte få ha sitt i fred? Der höll han på och slet och trälade och ville ge det blod, han egde i koppen, för att kunna få gifta sig, och den andre, som hade fickan full och kunde få hvar sin fröken, han bara pekade på . . . sådana, de vore värre än både rofjurar och mördare!

Och under allt detta gick tiden framåt.

Han hade välsignat både höstsolen och mörkret, som gjorde slut på allt detta ränn om qvällarna; och nu var vinterdagen och snön kommen. När han räknade efter — så skulle han nu till näret vara egare af en sjuttiofem speier — som han alla så godt som svulstigt ihop åt sig; och deraf stodo nu fem och fyrtio, och sedan tretton till, hos modern. Rum och kök hade han så smått tingat på för billigt pris månadsligen äfvensom det, han skulle hafva i huset . . . då han lämnade sin mor släta gången, hade hon sagt, att han icke behöfde vara rädd för, att hon skulle sälja ut varorna och stärka förtjänsten i sin ficka.

Det var i ordning allt, och så fick väl rätt nu slaget stå med madam Holman. Men när han läde fram sitt gesällbref, sina fem och sjuttiofem sin fasta förtjänst med lösetillökning från näret hos Hågerberg fick hon nog vara så rodd och ge med sig.

En af dagarna mellan jul och nyår begaf han sig upp till modern för att förbereda henne på, att han måste ha igen sina pengar nu i Februari. På vilje han gå till madam Holman. Det lät honom honom, som om modern varit något förbryllad och glömsk, men han lagade kaffet.

Hon menade, hon var halfvägig, så sa hon; — men kaffe skulle han ha, och med julen skulle han icke gå ut, det hade inte varit skick, der hon var uppvuxen.

Äh nej då, så att Nikolai skrek, och denna skilling, som sina nio, hon hade blifvit glömsk af sig, hon hade icke tänkt på, att det var så snart . . . Och så hade hon strax före julen måst betala en fordran för kaffe och socker; som hon för sitt lif icke tänkt eller vetat skulle komma öfver henne förrän efter marknaden eller till midsommarhelgen . . . Men han skulle icke vara rädd; hon visste nog, hvar hon skulle skaffa pengarna, om hon bara ville knyta halsbanden på sin hatt och gå ut efter dem!

— Se då, se då, drick nu, Nikolai, det är starkt som ett berg; det är inte jul mer än en gång om året, säga de på landsbygden . . . Jag menar, du är rädd, jag . . . För pengarna dina? Ack nej, ora då inte! Har Barbro, mor din, lofvat något, så håller han det — och så kan du vara lugn!

— Sådan som Ludvig varit mot mig nu sist igen; han var inne här — det var ändå eftermiddagen före lilla julen — och därför kan Barbro inte komma i knipan för några skillingar, när jag säger att sonen min behöfvadem! . . . Äh nej då!

— Na då, na då, Nikolai! Var inte så der! du hör ju, att du får dem . . . Kors tevars, så du ser på mig! Han såg icke intet, satt blott länge stilla, och Barbro tyckte, att det var det rent af pinsamt tyst. Hon försökte än så och än så.

— Jag skall fresta på det strax efter helgen. Nej aldrig skulle jag ha lånt pengarna dina om jag vetat, att detta skulle hända! . . .

— Nej, mer! — pengarna får du betala ut, när du kan, jag skall inte anställa dig för dem; men försök du på att tjuga Ludvig Wejergang om dem — så äro vi skilda åt för denna världen, och så långt jag räcker in i den till kommande med! Nu vet du det, mor.

— Och så stor tack för bröllopet den här gången . . . både från mig och Sila! Han ryckte upp dörren.

9

Om Sila icke kommit som en kille mellan barken o. träd, hur godt och sorgfritt kände Barbro icke hafva lefvat! Ingen annan än henne var det, hon hade att tacka för att hon nu stod blottad på all den hjälp, hon kunde och efter sin innerligaste öfvertygelse också borde haft af sin son Nikolai med den säkra förtjänst, han hvar eviga vecka kunde hafva lagt till kassan, hvilken — hvaraf det nu kunde komma sig — aldrig ville uppvisa det belopp, den skulle!

Att Barbro enligt gammal lofflig sed underlät att i beräkningen medtaga, hvad som åtgick till förtäring för hennes egen viktiga person, var icke osannolikt. A andra sidan var det icke utan, att hennes egen alltid beredvilliga gästfrihet vid kaffepan-nan hade en viss anstrykning af handelspolitik — hvad hon spenderade, var blott att tetrakta som ett utsäde, som skulle komma mångfaldigt igen i skepnad af kunder!

Barbros stuga höll på det viset på att blifva mötesplatsen för grannskapets kaffedrickande krafter.

Måstolparne stodo nu med snöhofva, driftvorna lägo på vägsidorna och inåt fälten.

Medan släktarne utanför knarrade i kölden, och dörren likaså, när någon kom in — satt nu på eftermiddagen mor Taraldsen som koppade och satte iglar, och långa mor Båken och godtade sig vid den varma, rykande kaffekoppen och bröstsockret.

Mor Taraldsen utbredd sig öfver dånliga vät-kor och förderfvade tiden och hur det gick backe utför i hvar yrke, medan mor Båken mer och mer full af invändningar satte hufvudet på sned och rörde om i koppen:

Jag erinrar mig litet af den gamla tiden, jag också . . . och vet inte, om den var bättre; — för öfrigt kan en hvar tycka som han vill för mig, bevars! — här låg det länge, gula ångtet med de åt sin egen mening blinkande ögonen tvärs öfver kaffekoppen — men nog har dagen blifvit längre för arbetaren nu!

Uch då, hur de sutto der i mörkert runt omkring i gårdarne och stugorna med torrvadstickorna i spelummanen för att se att tjälja och spåna, och der lägo gossarne hela vintern och sträckte sig och gäspade i sängkammarna från klockan tre, fyra om eftermiddagen till de slutligen måste bege sig ut med lyktan och sköta hästarna om qvällen. Men jordlojan (fotogenen) den har föst upp dem ur sängstolparne den! Det är, som om vi skulle ha sol hela vintern nu, och folk kan se att förtjåna en skilling!

Ja, men så har nu inte allt blifvit bra på det viset heller . . . när de sitta och spela kort och dubbla och dricka på vädshusen!

— Det är inte jordlojan, det är gasen det! Men så är väl den också nyttig till något . . . både i gatlykorna och uppe i fabriken.

— Och till fylleri och dans och synd! . . .

Mor Båken såg en bunt på sig ned till koppen med kassidan och havan och tpp igen för att motsig, på sinnet kaste vis.

Men så kom Anna Graver in till disken, hon, som hade att göra med kyrkogårdens prydnade — och då fick man taga sig i akt för, hvad man sa de.

— Tack, som i joder! Hon hade ingenting emot att få sig en varm kopp kaffe i kölden. Hon hade haft en mödosam dag med den stora besöksföreläggningen; de härle väl ringningen i middags? — Det var något till apptman, det! Hon utbredd sig öfver ämnet och upprepade vissa stummar

af riktalet om hans värde och betydelse som människa och borgare i staden. Der hade hållits tal och varit oräkneliga svarta hattar och blomsterkransar, så att man inte kunde se kistan . . . Ja, det var den tredje nu, de tagit emot på ny ett! — hon drog en suck.

— En hör aldrig, hvad människor har ibland sig, förrän de äro döda! Inföll nu mor Båken. Hade han varit på fattigmans bästa, kunde de ha sjungit och blåst litet derom, medan han lefde . . . Det är nu kanske bakvänt; men . . . hon hade långsamt och mer och mera uttrycksfullt öfver spilkummen.

Mor Båken skulle nu alltid hafva sina egna uttömlingar! — och så såg mor Taraldsen, med afvärande takt för fredens bevarande plötsligt med der rakt i fabrik staden . . . Hon hade gått upp för gatorna i går afton med en öfverblunden turk med iglar, och så torde man väl kunna tro och tänka, att när man på den långa vägen upp till fabriksstaden hvarken rådde ut för skälmar eller röfvare, så torde man väl kunna gå säkert här uppåt! — Men der kommo de skril-lande, de stora fullvuxna hjörnorna

den ena efter den andra redde gatan med skrik och skäl, så att de kunde lå och kolla folk . . . I turken såg de då tappat jämte alla de fem iglarna, och hade det intet varit männiken, så att hon kunnat plöcka upp dem igen på snön, skulle hon ha förlorat hvar evig en! Det var dess der Josef och Gunda och Kalla der storta på gatan, och så den der långa Sila — hon kom ned, glidande som ett stycke. Jo, madam Holman, som läller sträncet på arbetstiden, skulle se, hvad dottern gör, när mörkert faller på!

Barbro nickade för sig själf och tänkte, att Nikolai nog skulle få höra, hvad folk sade.

— Jag skall riktigt ut och se på dem en qväll . . . min sann skull jag åt! — Ja, det der med iglarna o. gillar jag helt och hållet, det måste jag säga! — Men ungdomsfelet måste på något vis få röra sig . . . och, får jag fråga — här hade mor Båken ena pekingret på det andra — på hvad sätt skola de väl roa sig, när de nu icke skola få dansa och icke skrilla och icke åka på kälke.

Men nu blef mor Taraldsen riktigt forargad:

— Skall det vara skick och fason för anständiga flickor att ränna med på och skoj, så måste det väl vara efter det nya möle, mor Båken förordar! . . . Sige en rätt efter kring hörnen, funnos kanske de, som voro ute för att möta gästföcken!

— Då vore det billigare att låta dem få umgälla det än de stickars jämtoral inföll åter här! lekad mor Båken, . . . sådana som den der kassören på leveransens, och han på magasinet, och så den lina volutären, den der Wejerganz uppe på fabriken och kamraterna hans!

Barbro stod borta vid disken med en kund.

Det var inte värdt, att någon kom, och så något om hennes Ludvig! Hon kände honom, hon; — i fjorton år hade hon varit tillsammans med honom dag och natt, och hade hon så visat en skilling för hvar gång han ropat Barbro!

Hon skulle vidlyftigt hafva utbredd sig öfver ämnet, om det icke varit för den, hon hade bakom sig, som stod och skrek, att han skulle ha grönsapa.

Och så fick igel- och koppmadam Taraldsen fortsätta sitt om, att flickorna stodo och stuko sina hufvud ut genom hvar eviga port hela gatan i ändra. Hon såg det så väl, när hon kom hem från igelsättning om qvällarna.

Hon och Anna Graver begynte der på att närmare mönstra ungdomen. Det fanns sådana, man icke ens ville tala om, andra, som man omnämde med allehanda intressanta tvifvel och förmeningar, och andra slutligen, som man blott sysselsatte sig med undrande, därför att man rakt intet hade att säga, vare sig ondt eller godt.

(Forts.)

KURULEDES ÅR DETTA.

Vi gifva ett hundra dollars i belöning för hvarje del af katur, som ej kan lösas med Hall's Curative Cure.

F. J. CHENEY & Co., agents, Toledo, O. Vi underkände hafva känt F. J. Cheney derstä 15 Åren och tro, att han är fullkomligt beredd på alla affärstransaktioner, och i sinnet af-givande i stånd att uppfylla hvarje förpliktelse, hvilken dröms därför sig.

WENT & TRUAX, Wholesale Druggists, Toledo, O. WALKER, ELMER & HANSEN, Wholesale Druggists, Toledo, O.

HALL'S JAPANESE CURATIVE CURE. Inverkan och verkan drökt på blodet och systemets elementar. Pris 75 Cents pr. flaska. Säljes hos alla apotekare. Rekommendationer skänkas frist.

HALL'S FAMILY PILLS. 600 de. bala.

J. H. ASHDOWN.

Allan, Dominion & Beaver Linterna.

FRIBILJETTER från alla delar af de Skandinaviska landen och Finland säljas billigast af

W. P. F. CUMMINGS,

General Steamship Agent,

Care of C. P. R.

Office, WINNIPEG, MAN.

. GODT LAND. hvarest Jordbruk lonar sig!

CANADA PACIFIC JÄRNVAGEN

har utmärkt land till salu i de bästa trakter af Canadas Nordvest. För att förenkla betalningssystemet har bolaget antagit följande: Summan af köpeskillingen och räntan delas i 10 delar enligt nedanstående tabell; den första inbetalningen göres vid köpet och den andra, ifall köparen genast bearbetar sitt land, två år efter köpet, den tredje tre år o. s. v. En person som ej odlar minst 16 acre det första året, är skyldig betala extra ränta det första året. Följande tabell visar de olika betalningarna å 160 acres pr år allt efter landets pris: —

första inbetalningen å

160 acres a	\$3.00 pr acre	\$71.90	och nio årliga inbetalningar af	\$60
do "	3.50	do	83.90	do 70
do "	4.00	do	95.85	do 80
do "	4.50	do	107.80	do 90
do "	5.00	do	119.75	do 100
do "	5.50	do	131.70	do 110
do "	6.00	do	143.65	do 120

Om landet betalas till fullo på en gång gifves 10% rabatt af den summa, som öfverstiger första vanliga inbetalningen 6% ränta räknas förfall en betalningar.

OBS! Om ni ej är i tillfälle att köpa land så skrif efter våra pamfletter och böcker som visa eder huru man försäkrar sig om ett HOMESTEAD af 160 acres (129 tunland).

F. T. GRIFFIN.

C. P. R. Land Commissioner.

Skandinaviska bref besvaras på samma språk.

VESTRA CANADA.

Regeringens sköderapport för provinsen Manitoba utfärdad den 12 December 1899 innehåller följande intressanta statistik för året:

	Area under sådd	Medelskörd pr ac.	Sma bushels.
Hvete	1,629,995	17.13	27,922,230
Hafre	575,136	38.80	22,318,378
Korn	182,912	29.4	5,379,156
Hela sädessproduktionen			55,619,764
Potatis	19,151	168.5	3,226,395

KREATURSAFVELN.

Af slaktdjur exporterades under året	12,000 st.
Boskapsuppfödare afstämde under året	35,000 st.
Totala värdet af mejeriprodukter för året	\$470,559.09

10,500 farmarbetare anlände från östern för att arbeta på skördfälten, och behovet af arbetskraft blef knappast ändå fylldt.

Beräknade omkostnader på farmhus under året \$1,000,000

Land kan köpas i nästan alla delar af provinsen på lätta betalnings villkor. Priserna vexla från \$2.00 och uppåt.

• FRIA HOMESTEAD.

Äro ännu tillgängliga i många delar af provinsen, såväl som i de närgränsande distrikten i Assiniboia, Alberta och Saskatchewan.

Exkursionstariffer för nybyggare till Vestra Canada erhållas alla platser i Förenta Staterna tillsammans med alla upplysningar om huru att tillförsäkra sig en FRI FARM i det stora hvete-odlingsbältet om anhöllan därom insändes till Superintendent of Immigration, Ottawa Canada.

Skrif till hvilken som helst af Regeringens Agenter i Förenta Staterna eller

F. PEDLEY,

Superintendent of Immigration.

Ottawa, Canada